

РЕШЕНИЕ

№ 19336

гр. София, 09.10.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 02.10.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **7782** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) и чл. 84, ал. 3 във вр. с чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на А. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Афганистан, с адрес [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ при МС, срещу Решение № 7818/16. 07. 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, постановено в нарушение на материалния закон и в противоречие с административно-производствените правила. Твърди се, че административният орган е игнорирал факта, че причините за напускане на страната по произход са свързани с насилие и заплаха за живота и сигурността на чужденеца. Налице са предпоставки за предоставяне на бежански статут, алтернативно за предоставяне на хуманитарен статут. Посочено е, че изводите относно ситуацията в Афганистан са базирани на подход, който противоречи на методологията на Европейската служба за подпомагане в областта на убежището към Европейската комисия, изискваща цялостна преценка на основанията за предоставяне на статут, което е свързано със събиране на доказателства от повече от един източник и анализирането им в количествено и качествено отношение. Мотивираното произнасяне относно ситуацията в страната на произход е от съществено значение за спазване на принципа за забрана за връщане,

уреден в чл. 33 от Конвенцията за статута на бежанците от 1951 г., реципиран в българското законодателство в нормата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. Жалбоподателят лично в съдебно заседание на 02.10. 2024 г. прави искане за удовлетворяване на молбата му за международна закрила и иска да остане да живее в България.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, в съдебно заседание се представлява от юрисконсулт К., която оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна, а решението да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

Прокурор К. от Софийска градска прокуратура дава заключение, че жалбата е неоснователна, а обжалваното решение е правилно и законосъобразно.

Административен съд София - град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и се запозна с приетите по делото писмени доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е образувано с молба № ВР – 13 – 215 от 26. 02. 2024 г. на РПЦ – [населено място], ПМЗ - Военна рампа, подадена от А. М., гражданин на Афганистан, [дата на раждане] в общ. К., Афганистан, етническа принадлежност – таджик, религия – мюсюлманин - сунит, семейно положение – неженен.

С подадената молба той е поискал международна закрила от българските власти. Личните му данни са установени въз основа на подписана от него декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Чужденецът е получил копие от Указания за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България, включваща пояснения относно производството за предоставяне на международна закрила; относно последваща молба за международна закрила; относно връчване на решенията в превод на езика дари, в потвърждение на което на последната страница на екземпляра им на български език се е подписал лично.

Съставена е Евродак дактилоскопна карта с референтен номер: BR105C2402260006.

С жалбоподателя е проведено интервю, обективизирано в Протокол от проведено интервю с рег. № УП-15921 от 21.05.2024 г. По време на интервюто апликантът заявява, че е завършил висше образование и бил служител на местната национална сигурност в общ. Х. Авал К.. Също така отговарял за дейността на младежите в пров. К.. Отговарял за организацията и взимал участие при съставянето и създаването на законите на Великото народно събрание. Заемал длъжността директор на частна фирма, която работила с Министерство на търговията. Напуснал Афганистан след идването на талибаните на власт, защото животът бил опасен и сложен. Жалбоподателят нямал финансови проблеми. Заминал за Иран, след което за Турция, където останал две години. Влязъл нелегално в България от Турция, целта му е да остане в България.

Не е членувал в политическа партия, не е арестуван в държавата по произход, не е съден или осъждан. Твърди, че таджиките като етническа група имат проблеми, но конкретни такива за себе си не посочва. Не е имал проблеми заради религията си.

Напуснал страната по произход след идване на талибаните, защото като държавен служител се почувствал застрашен, както и много други хора като него, които напуснали страната. Не е получавал лично заплахи, но се чувства застрашен заради работата си като държавен служител и извършваната обществена дейност. Пръстовите

му отпечатъци са снети от страна на официалното предишно правителство, което означава, че ако се върне в страната по произход, ще установят, че е бил държавен служител и е извършвал тези дейности.

В хода на административното производство е приета и обсъдена в решението на председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет Справка с вх.№ ЦУ- 1525/24.06.2024 г. относно актуалната обстановка в Афганистан.

Заявителят е представил копие на афганистанска лична карта № 428694, паспорт №P04015097, диплома, сертификат за завършен курс за компютърна грамотност, сертификат за завършена бакалавърска степен, бизнес лиценз, издаден от Министерството на търговията и промишлеността.

Получено е становище на ДА“НС“ за липса на възражения за предоставяне на закрила в Република България на А. М., в случай, че отговаря на условията на ЗУБ.

Изготвено е становище от Б. Д., младши експерт в отдел ПМЗ – кв. Военна рампа, РПЦ – София, с което е предложено да се откаже статут на бежанец и хуманитарен статут.

Въз основа на фактите и доказателствата, и при съобразяване на приложимите материалноправни разпоредби на ЗУБ е постановено обжалваното решение, с което е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, поради липса на материалноправни основания. Решаващият орган е приел, че мотивите, обуславящи желанието на кандидата да получи статут не попадат в предметния обхват на ЗУБ. Решаващият орган е приел, че общата обстановка в Афганистан сама по себе си не дава основание за страх от преследване по смисъла на причините, изброени в чл. 8, ал.1 на ЗУБ. Според административния орган, жалбоподателят е направил неумел опит да представи собствена бежанска история, използвайки общоизвестни за страната факти, единствено с цел да получи закрила. Прямо него не е осъществено преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително и международни организации, като същите не могат да предоставят закрила срещу преследване. Изложените мотиви и факти по време на интервюто също не представляват основания за получаване на статут на бежанец. Причините за напускане на страната по произход са поради опасения от преследване, заради работата като държавен служител и извършваната обществена дейност преди режима на талибаните. Прямо заявителя обаче няма осъществено преследване, нито съществува риск от бъдещо такова. В хода на административното производство, административният орган не е установил факти, които да обуславят необходимостта от предоставяне на бежански статут на жалбоподателя. От анализа на фактическите обстоятелства, както и от изявленията на чужденеца по време на проведеното интервю е прието, че са налага извод, че в конкретния случай не става въпрос за лице, нуждаещо се от международна закрила.

Решаващият орган е приел, че не са налице и предпоставките за представяне на хуманитарен статут, тъй като жалбоподателят не е бил принуден да напусне Афганистан поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, нито като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне. Административният орган е приел, че в случая спрямо него не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата и по произход. Приел е, че посочените лични мотиви на жалбоподателя не могат да бъдат оценени като хуманитарни с оглед предоставяне на статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

В обжалваното решение е обсъдена подробно актуалната обстановка в Афганистан, както и е съобразено тълкувателно решение на Съда на европейските общности по дело № С-465/2007 г.

По делото е представена и приета Справка с вх. № ЦУ-2032/30.09.2024 г. относно актуалната ситуация в Афганистан. Видно от справката, талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в Афганистан. Режимът поддържа вътрешна стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки. Има признаци на умерено икономическо съживяване и увеличение на вноса. В справката е посочено, че мюсюлманите - сунити не са обект на репресии. След превземането на властта, талибаните обявяват на първата си пресконференция обща амнистия, като казват, че са помилвани „всички, които са воювали срещу тях“. Повечето мъже служители в държавните министерства са се върнали на работа по призива на талибаните. Въпреки това, са докладвани случаи на екзекуции, задържане на лица, свързани с бившето правителство. През пролетта на 2022 г. талибаните са създали комисия за връщане, за да улеснят връщането на политически и военни личности в изгнание. Няколко бивши високопоставени лица са се върнали в страната. Според Международната кризисна група, спорадичният характер на репресиите и относително niskият им брой предполагат, че талибаните не са имали „общонационална политика за преследване на всички бивши правителствени служители“. Има достоверни съобщения, че най-важното нещо за талибаните е хората да са им лоялни днес, а не тяхната вяроност преди превземането на властта. Талибаните също така са декларирали, че искат служители от бившата афганистанска национална армия да се присъединят към техните редици и са започнали кампании за набиране на бивш персонал на армията, бивши членове на ANDSF са се присъединили към талибаните.

Отделно е представена справка относно отношението на официалните афганистански власти към етническата група „таджики“, които са втората по големина етническа група в Афганистан. На ниво провинция, етническите групи, различни от пащуните, са представени в малко по – висока степен. Откакто талибаните поемат властта в Афганистан, те не са въвели никакви официални дискриминационни политики спрямо етнически и религиозни групи, но маргинализацията на малцинствата в процесите на вземане на решения се увеличава поради намаленото им представителство на обществени позиции.

При така установеното от фактическа страна, съдът направи следните правни изводи:
По допустимостта на жалбата: Жалбата е подадена от надлежна страна, която е адресат на оспорения административен акт, с право и интерес от оспорването, в срока по чл. 84, ал. 3 от ЗУБ, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

При извършената служебна проверка на законосъобразността на оспореното решение (чл. 168, ал. 1 от АПК), на основанията, посочени в чл. 146 АПК, съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ, от Председателя на ДАБ при МС. При издаването на акта е спазена предвидената в закона писмена форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Правилен и законосъобразен е изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл. 8 от ЗУБ

за предоставяне на статут на бежанец. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/ или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. В разглеждания случай, от изявленията на жалбоподателя е видно, че същият не е бил лично преследван в родината си поради своята етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група или партия, или поради политическо убеждение. Действително, заявено е опасение от дискриминация на етническа основа, поради принадлежност към етническата група на таджиките, но видно от представената в хода на съдебното производство справка, такива опасения са неоснователни. Дори и да има дискриминация, тя не може да се оцени като такова тежко като естество и повтаряемост нарушение на основни права по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, че да е основание за предоставяне на бежански статут. Няма данни за опасност от преследване поради предишната работа като държавен служител и обществената дейност, доколкото ситуацията е подобрена и много държавни служители са се върнали в страната и са заели предходните си работни места. От анализа на фактическите обстоятелства по делото, както и от изявленията, респективно от изложеното от жалбоподателя в хода на административното производство, правилно административният орган е приел, че не може да се направи извод за осъществено спрямо него преследване по смисъла на нормата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, както и че спрямо него не са налице предпоставките на нормите на чл. 8, ал. 4 и чл. 8, ал. 5, т.б от ЗУБ. Поради това, законосъобразно е прието, че спрямо А. М. не са налице предпоставките, предвидени в чл. 8 от ЗУБ относно предоставяне на статут на бежанец в Република България.

Съдът счита, че не са налице предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Съгласно чл. 9 от ЗУБ, такъв статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си на произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки заплахи срещу живота или личността му, като гражданско лице, поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В процесния случай не е налице никоя от тези хипотези на цитираната правна норма. При разглеждането на този въпрос, съдът съобрази Решение на СЕС от 17 февруари 2009 г. по дело С-465/2007 г., както и тълкуването на дефинираното понятие за "посегателство" в чл. 15, буква в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя“, обхващащо една по - обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Освен това, тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“, какъвто в случая не се установи.

Съгласно посоченото решение на СЕС, чл. 15, буква в) от Директивата във вр. с чл. 2,

буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В случая не съществуват такива сериозни и потвърдени основания. Следователно това не доказва по безспорен начин наличието на предпоставките по чл. 9 от ЗУБ.

В нормата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсецо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка, съдът е приел актуална справка за ситуацията в Афганистан, която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение, както и настъпилите по-късно събития на територията на страната по произход.

Според данните от тази справка, талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в Афганистан, което създава период на липса на въоръжен конфликт. Лидерът на талибаните Х. А. упражнява нарастващо влияние върху управленските решения на национално и поднационално ниво. Талибанският режим в Афганистан поддържа вътрешна стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки, и управлява икономиката, макар и на ниско равновесно ниво. Макроикономическото управление на талибаните е по-добро от очакваното, установено от стабилния обменен курс, ниската инфлация, ефективното събиране на приходи и нарастващия износ. От страна на талибаните са наследени функциониращи правителствени институции за макроикономическо управление, а именно Министерство на финансите и централната банка. По отношение на достъпа на стоки, талибаните са решени да обслужват еднакво всички провинции, ако е възможно. При преценка относно ситуацията в страната на произход на оспорвания е видно, че в страната няма вътрешен въоръжен конфликт и безогледно насилие.

Конкретно в актуалната справка е разгледано положението на бивши военни и държавни служители. Справката е изготвена въз основа на информация от различни източници, преценена и анализирана в съответствие с методологията на Европейската служба за подпомагане в областта на убежището към Европейската комисия. Съгласно справката, констатира се подобрене на положението им в сравнение с първоначалните моменти след завземане на властта от талибаните. Изрично е посочено, че талибаните не са имали „общонационална политика за преследване на всички бивши правителствени служители“. През пролетта на 2022г са създали комисия за връщане, за да улеснят връщането на политически и военни личности в изгнание, в резултат на което няколко бивши високопоставени лица са се върнали в страната. Има достоверни съобщения, че най-важното нещо за талибаните е хората да са им лоялни днес, а не тяхната вярност преди превземането на властта. Провели са кампании за набиране на бивш персонал на армията и бивши членове на ANDSF са се присъединили към талибаните.

При установените от фактическа страна обстоятелства, свързани с бежанската история на лицето и ситуацията в Афганистан към настоящия момент, съдът намира, че е правилен изводът на ответника, че липсват основания за предоставяне на хуманитарен статут. Решението на административния орган е правилно и в тази част. Цялата информация, която се съдържа в делото относно ситуацията в Афганистан, изложената бежанска история, протокола от проведеното интервю и писмените доказателства, събрани в хода на административното производство, не дават основание да се приеме, че ситуацията в Афганистан представлява тежка или лична заплаха за живота и здравето на жалбоподателя. Не са установени намеси в личната сфера на лицето, вследствие на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт, което да даде основание за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

Конкретно жалбоподателят не е застрашен нито от преследване, нито от тежки посегателства при връщането му в страната по произход и не е нарушена забраната за връщане по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. В случай на регионални пречки във връзка с таджикския етнос, няма пречка чужденецът да се завърне в друга част на държавата по произход, където да се установи, съгласно чл. 8, ал. 8 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ.

С оглед на горното, жалбата е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран, Административен съд София – град, I - во отделение, 43-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. М., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на Афганистан, с адрес [населено място], [улица], РПЦ на ДАБ при МС, срещу Решение № 7818/16.

07. 2024 г. на председателя на ДАБ при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14 - дневен срок от съобщението му чрез Административен съд София – град пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ: